

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 488

Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/818) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/818 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- Madde Gerekçeleri 5

• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu..... 6

• Muhalefet Şerhleri 11

• Tasarı Metni 15

• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun

Kabul Ettiği Metin..... 15

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

9/2/2017

Sayı: 31853594-101-1363-509

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 9/1/2017 tarihinde kararlaştırılan "Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/818)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Yunus Emre Vakfı, 5/5/2007 tarihli ve 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu ile kurulmuştur. 5653 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde Mütevelli Heyet, (b) bendinde ise Yönetim Kurulu düzenlenmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığının edebiyat, tarih, sinema, müzik ve resim gibi sanat ve kültürün bütün alanlarını bünyesinde taşıması sebebiyle; yurtdışında kültürel diplomasinin imkânlarını kullanarak Türkiye'yi, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak için faaliyet gösteren Yunus Emre Vakfının Mütevelli Heyet Başkanının Kültür ve Turizm Bakanı olmasının;

- Vakfın tek bir merkezden yönetilebilecek hale gelmesi ve karar alma süreçlerinin hızlanması,
  - Vakfın, Devletin dış politikalarıyla uyumlu hareket edebilmesinin sağlanması,
  - Vakfın doğrudan denetime açık hale getirilmesi,
  - Kamu kurumlarıyla koordinasyon ve işbirliğinin kolaylaştırılması,
  - Vakfın yurtdışı faaliyet imkânlarının artırılması,
- hususları yönünden faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan Vakfın karar alma ve uygulama süreçlerinin hızlandırılmasına yönelik olarak Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulunun yapısında daha hızlı karar almalarına imkân sağlayacak şekilde değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Vakfın ifa etmekte olduğu görevler yurtdışı ile de bağlantılı olduğundan Vakıf tarafından yurtdışına gönderilen Vakıf personeline hizmet damgalı pasaport verilmesine yönelik bir düzenleme yapılmasının, Vakfın işleyişini kolaylaştıracak bir ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Tasarı bu amaçlarla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyeti ile Yönetim Kurulunun üye yapısı yeniden belirlenmekte ve söz konusu organların çalışma usul ve esaslarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 2- Madde ile, Vakıf tarafından yurtdışına gönderilen Vakıf personeline hizmet damgalı pasaport verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 3- Madde ile, üye yapısı değiştirildiğinden Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulunun seçimle görevlendirilen mevcut üyelerinin görevlerinin sona ermesi düzenlenmektedir.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor

Komisyonu

15/06/2017

Esas No: 1/818

Karar No: 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 09/02/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 21/02/2017 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza; tali komisyon olarak da İçişleri Komisyonuna havale edilen 1/818 esas numaralı “Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 07/06/2017 tarihinde yaptığı toplantıda Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü, Yunus Emre Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü ile Türkiye Maarif Vakfı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görülmüştür.

1/818 esas numaralı Kanun Tasarısı ile,

➤ Yunus Emre Vakfı Kanununun 4 üncü maddesinin (a) bendinde düzenlenen Mütevelli Heyet ile (b) bendinde düzenlenen Yönetim Kurulu üye yapılarının yeniden belirlenmesi amaçlanmaktadır.

➤ Yurt dışında kültürel diplomasi imkânlarını kullanarak Türkiye’yi, Türk dilini ve kültürünü tanıtmak için faaliyetlerde bulunan Yunus Emre Vakfı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının görev ve çalışma alanlarının birbirleriyle yakından ilgili olması sebebiyle Vakfın Mütevelli Heyet Başkanının Kültür ve Turizm Bakanı olması öngörülmektedir.

➤ Vakfın yurt dışına gönderilen personeline hizmet damgalı pasaport verilmesine ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir.

➤ Tasarının kanunlaşp yürürlüğe girmesi ile mevcut Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyelerinin görevlerinin sona ermesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde görüşmelerde Hükümeti temsilen Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Tasarının Yunus Emre Vakfının işleyişini daha etkin kılmaya yönelik düzenlemeler içerdiği,

➤ Daha önceki düzenlemede Dışişleri Bakanının başkanlığını yaptığı Vakfın Mütevelli Heyetinde Maliye Bakanı, Millî Eğitim Bakanı ve Kültür ve Turizm Bakanı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı başkanlıklarının bağlı olduğu Başbakan Yardımcılarının, ayrıca Türk Dil Kurumu Başkanının, Odalar ve Borsalar Birliği Başkanının yer aldığı; dolayısıyla bu kadar çok Bakanı bir araya getiren bu düzenlemede toplantıların çok seyrek yapılabildiği ve pratikte işlemediği,

➤ Yeni düzenleme ile Mütevelli Heyetinin kolay toplanan, hızlı karar alabilen ve kararların icraya daha hızlı aksettirildiği bir yapıya kavuşturulduğu,

➤ Tasarı ile Vakfın Yönetim Kurulunun yapısında da değişikliğe gidildiği, daha işlevsel hale getirildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

➤ Yunus Emre Vakfının işlevinin, kısaca, Türk kültürünü, Türk dilini ve Türkiye'yi tanıtmak olduğu; Batıda da İngiliz Kültür ve Fransız Kültür gibi muadilleri olduğu,

➤ Vakfın Mütevelli Heyetinde ve Yönetim Kurulunda hükümet yetkililerinin olduğu, British Council ve Goethe Enstitüsü gibi diğer ülke örneklerine bakıldığında ise yönetimlerin çoğunluğunu hükümete bağlı olmayan kişilerin oluşturduğu; Vakıf yönetiminde muhalefet partilerinden birinin temsilcisinin ve öğretim üyelerinin de yer alması gerektiği,

➤ Tasarı ile, Türk kültürünü ve değerlerini dünyaya tanıtmayı ve siyasi etkilerden bağımsız Türkiye'yi yurt dışında temsil etmeyi amaçlayan bir kurumun devlet dairesine dönüştürülmeye çalışıldığı,

➤ Cumhurbaşkanı tarafından atanan üyeler için herhangi bir eğitim ya da başarı kriteri konulmadığı,

➤ Yunus Emre Vakfı gibi vakıfların hoşgörü ve uzlaşa ile kurulması gerektiği, bu Tasarıda ise siyasi bir yönetim tarzının kurulmaya çalışıldığı, kültürel çalışmalarda siyasetin olmaması gerektiği,

➤ Vakfın bir akademi olmadığı, 50 civarında ülkede binlerce öğrenciye Türkçe öğrettiği, Vakfın Danışma Kurulunda ise öğretim üyelerinin de yer aldığı,

➤ Vakfın Sırbistan'daki merkezinde çalışan yetkililerin çok iyi çalıştığı ve alanlarında yetkin oldukları,

➤ Yunus Emre Vakfı ve TİKA gibi kurumların çalışmaları ile gurur duyulduğu, bu kurumların Türk kültürünün tanıtılması ve Türk dilinin yaygınlaşması adına yaptıkları çalışmaların millet adına verilen bir hizmet olduğu,

➤ Tasarıda Mütevelli Heyet üye sayısının düşürülmesi ve pasaport düzenlemelerinin olumlu olduğu; ancak, vakfın yönetiminde sivillere yer verilmesi ve liyakatin olması gerektiği; önceki Kanunda bunun az da olsa sağlandığı; Vakfın tüm dünyaya yayılabilmesi, saygı ve kabul görebilmesi için sivil içeriğinin olması gerektiği,

➤ Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulundaki temsilin ülkenin bütününe kapsayacak şekilde; kültür, bilim ve sanat insanlarının da yer alacağı bir oluşumun olması gerektiği,

şeklinde görüş, eleştiri ve değerlendirmeleri müteakiben Hükümeti temsilen Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Sayın Şeref Ateş tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Tasarının Meclise gönderildikten sonra yapılan istişarelerde Yönetim Kurulu Başkanının, Yunus Emre Enstitüsü Başkanının olması gerektiğine ve Enstitü Başkanının da Mütevelli Heyetinde yer almasına karar verildiği, düzenleme ile Mütevelli Heyeti ile Yönetim Kurulu arasındaki kopukluğun da giderildiği,

➤ Yunus Emre Vakfının yurt dışında Türkiye'yi, Türk dilini, kültürünü tanıtarak Türkiye algısının olumlu hâle gelmesi için yaptığı faaliyetleri Türkiye içerisinde duyuramama konusunda yapılan eleştirileri kabul etmekle birlikte, bunun Vakfın tüm imkânlarının yurt dışı çalışmaları için kullanılmasından kaynaklandığı,

➤ Yurt dışındaki atamalarda liyakat ilkesinden sapılmadan görevlendirilen kişinin gittiği ülkenin dilini ve İngilizceyi bilmesi, akademik anlamda Türkiye'yi temsil edecek nitelikte olmasına özen gösterildiği,

➤ British Council, Goethe Enstitüsü gibi benzer kurumların sivil görünümlü olduğu ancak devletin işi yaptığı; yani görünüm olarak sivil, vakıf ya da dernek şeklinde çalıştığı ama görevlendirdikleri kişilerin aynı zamanda ataşe olduğu ve diplomatik pasaportlarının olduğu,

➤ Yunus Emre Vakfının yurt dışı merkezlerinin gidilen ülkelere göre farklı statülere sahip olduğu; örneğin Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, Hollanda, Belçika ve Güney Afrika'da ülkelerin mevzuatı gerektirdiği için vakıf statüsünde; ancak, diğer ülkelerde, özellikle Arap ve Balkan ülkelerinde devlete bağlı bir kurum olarak çalışma zorunluluğu olduğu için bu ülkelerde büyükelçiliklere bağlı çalıştığı,

➤ Vakfın Danışma Kurulunun Türkiye'nin dışarıda kültür politikasını ve tanıtım stratejisini belirlediği ve Danışma Kurulunda Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın, Türk Kültür Vakfı Başkanı Nurhan Atasoy'un, UNESCO Türk Millî Komisyonu Başkanı Öcal Oğuz'un, Kültür Konseyi Derneği Yönetim Kurulu üyesi Metin Eriş'in, Türk Musikisi Devlet Konservatuarını temsilen İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Serpil Murtazaoglu'nun, TÖMER'liler ile Türk dili ve edebiyatını temsilen öğretim üyesi Ali Metehan Dündar'ın, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun yer aldığı; bunun yanı sıra Kurulda, TİSK Yönetim Kurulu üyesi Metin Demir, Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası temsilcisi Ömer Tuğrul İnançer, Türkiye Gıda Sanayi İşverenleri Sendikası temsilcisi Kaan Sidar'ın olduğu; dört kişiden oluşan Denetleme Kurulunda Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürü, Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdürü, AK PARTİ'yi temsilen Celal Erbay, CHP'yi temsilen 22 nci Dönem milletvekili Mustafa Gazalcı'nın yer aldığı, dolayısıyla vakfın iktidarıyla muhalefetiyle, sivil toplum örgütleriyle demokratik bir yapıya sahip olduğu,

➤ Vakfın Saraybosna'da ilkökul ve ortaokulda Türkçe'nin seçmeli ders olarak okutulması projesi olan "Tercihim Türkçe" Projesini gerçekleştirdiği ve bu proje ile ülkede 10 bin öğrenciyi ulaştırdığı,

➤ Vakfın faaliyetlerinde Türkiye'deki tüm kurumlar ile anlaşmalar çerçevesinde koordineli çalışıldığı,

➤ Vakfın son bir yılda kültür, sanat faaliyetleri ve farklı projeler olmak üzere 1200 faaliyet gerçekleştirdiği, bu faaliyetler vasıtasıyla dünyanın farklı ülkelerinde Enstitü merkezlerine gelen kişi sayısının 600 bin olduğu,

➤ Vakfın ana uğraş alanlarından birinin Türkçe öğretimi olduğu; Türkçe öğretimi konusu Türkiye'de yeni bir alan olduğu için, bunun geliştirilmesini de Yunus Emre Enstitüsünün yaptığı ve yabancılara Türkçe öğretimi konusunda çok sayıda malzeme üretildiği,

➤ Vakfın faaliyetlerini gerçekleştirirken sade bir yönetime ve mütevelli heyetine ihtiyaç duyulduğu,

➤ Vakıf tarafından alınan kararların hükümet tarafından onaylanması gerektiği için tamamen sivil bir yönetimin uygulamada sakıncalarının olabileceği; diğer taraftan icranın yani kararları alan, istişare eden ve uygulayan Danışma Kurulunun sivil olduğu; ayrıca Denetleme Kurulunda iktidar ve muhalefet partisi üyelerinin de yer aldığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde Vakıf yönetimi ile Mütevelli Heyet arasındaki koordinasyonun sağlanması ve işlemlerin daha etkin ve hızlı bir şekilde yerine getirilmesi için değişiklik yapılarak, madde kabul edilmiştir.

2 nci, 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Tasarının tümü oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Ayrıca Tasarının tümü ve oluşturulacak metnin kanun dili ve tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.

İçtüzük'ün 45 inci maddesi hükmü uyarınca, Tasarının Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Ankara Milletvekili Ertan Aydın, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz ve Sakarya Milletvekili Mustafa İsen özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Beşir Atalay</i>	<i>Burhanettin Uysal</i>	<i>Ertan Aydın</i>
Van	Karabük	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Akif Yılmaz</i>	<i>Zühal Topcu</i>	<i>Mustafa Akaydın</i>
Kocaeli	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Şerhimiz var)	(Şerhimiz var)
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Lütfi Baydar</i>	<i>İsrafil Kışla</i>	<i>Ali Aydınlıoğlu</i>
Aydın	Artvin	Balıkesir
(Şerhimiz var)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyhan İrgil</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Gaye Usluer</i>
Bursa	Erzurum	Eskişehir
(Muhalef oy, muhalefet şerhi ektedir)	(Şerhimiz var)	(Şerhimiz var)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ekrem Erdem</i>	<i>İsmet Uçma</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye <i>Mustafa Ali Balbay</i> İzmir (Muhalfım, muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>İmran Kılıç</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Halil Etyemez</i> Konya
Üye <i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya	Üye <i>Leyla Şahin Usta</i> Konya	Üye <i>Mustafa İsen</i> Sakarya (Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye <i>Nazım Maviş</i> Sinop	

MUHALEFET ŞERHİ

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşülen 1/818 sıra sayılı Yunus Emre Vakfı Kanununda değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Türk kültürünü ve değerlerini dünyaya tanıtmayı amaçlayan ve siyasi etkilerden bağımsız olarak tüm ülkeyi yurtdışında temsil etmesi amaçlanan bir kurumu, taraflı ve siyasi iktidarın güdümünde bir devlet dairesine dönüştürmektedir.

Tasarı, mütevellî heyetinin ve yönetim kurulunun üyelerinin ağırlıklı çoğunluğunun Cumhurbaşkanı tarafından atanmasını amaçlamakta, böylelikle vakfın özerkliği ve tarafsızlığı fiilen yok edilmektedir. Devletle yalnız mali denetim ilişkisi olması gereken vakıf, Cumhurbaşkanlığının onayı olmadan hareket edemeyecek bir duruma düşürülmektedir. Eski yasa metninde 4. maddenin 1. fıkrasının (a) bendinde mütevellî heyeti için geçerli olan “*kültür, sanat, Türk dili ve edebiyatı alanında çalışan profesör öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurulun seçeceği iki kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında kamu yararına faaliyet gösteren dernek ve vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Bakanlar Kurulunun seçeceği iki kişi, kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Bakanlar Kurulunun seçeceği iki kişi, üç yıl süre ile Mütevellî Heyet üyeliğini yürütür*” ifadesi çıkarılmıştır. Yeni düzenlemeye göre Cumhurbaşkanının doğrudan atadığı üyeler dışında, mütevellî heyeti ve yönetim kuruluna atanacak müsteşarlar da Cumhurbaşkanlığı onayından geçecektir. Cumhurbaşkanının atadığı üyeler için herhangi bir eğitim ya da başarı kriteri konulmamış, Türkiye için Türk kültürünü dünyada tanıtmak gibi önemli bir işlev üstlenmesi amaçlanan bir kuruma niteliksiz insanların torpille atanmasının önü açılmıştır. Yönetim kurulundan Milli Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcisi çıkarılmakta, bu karar için herhangi bir gerekçe de sunulmamaktadır. Vakfın yapısının değiştirilmesine kararların hızlı ve etkili alınması ihtiyacı gerekçe olarak sunulmasına rağmen vakfın yönetim ve işleyişine dair herhangi bir düzenleme yasa tasarısında yer almamakta, düzenleme yalnızca vakfın yönetimini Cumhurbaşkanlığı vesayeti altına sokmaktadır. Bu nedenlerle muhalif olduğumuz bu yasa tasarısı, yaratması muhtemel zararlar açısından mutlaka geri çekilmelidir. 07.06.2016

Gaye Usluer

Eskişehir

Mustafa Akaydın

Antalya

Metin Lütfi Baydar

Aydın

Ceyhan İrgil

Bursa

Mustafa Ali Balbay

İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

Yunus Emre Vakfı Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının; 1. Maddesinde 5/ 5 /2007 tarih ve 5653 Sayılı Yunus Emre Vakfı Kanununun 4. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin aşağıdaki gibi değiştirileceği belirtilmektedir.

Bu değişikliğin (a) bendinde "Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyeleri dışında; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen 5 kişi ve Türkiye Maarif Vakfı tarafından kendi mütevelli heyeti üyeleri arasından seçilen bir kişi üç yıl süre ile Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanı, Mütevelli Heyetin başkanı; Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı başkan vekilidir. Mütevelli heyet başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tam sayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla yılda en az iki defa toplanır" şeklinde yapılan değişiklik ifade edilmektedir.

Bu değişikliğe göre Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyelerine ek olarak Mütevelli Heyetine Cumhurbaşkanı tarafından da 5 kişi seçilmektedir. Ayrıca Türkiye Maarif Vakfı Mütevelli Heyeti üyelerinin arasından da bir kişi seçilmektedir.

Yunus Emre Vakfı kanununda yapılan değişiklikle oluşturulacak Mütevelli Heyet oluşumunda müsteşar olan bürokratların zaten iktidar partisi tarafından atandığı düşünöldüğünde, Maarif Vakfı Üyelerinin de yine iktidar tarafından atandığı dikkate alındığında, Cumhurbaşkanı tarafından atanacak üyelerin de bu Mütevelli Heyete dahil edildiğinde ortaya çıkan göröntü tartışmaya zemin hazırlayacak ve tarafsızlığa zarar verecektir. Mütevelli Heyet oluşumundaki yapı, özellikle Cumhurbaşkanı tarafına verilen kontenjanın tekrar gözden geçirilmesi gerekir.

Yunus Emre Vakfı gibi Türkiye'nin imajını ve itibarını yükseltmek ve Türk Dil ve Kültürünün yurt dışında tanıtımına hizmet edecek kurumlara sivil bir imaj oluşturmasında fayda görölmektedir

Yol haritasının belirleneceği Mütevelli Heyetinin oluşumunda akademisyenler, bu alanda çalışan sivil toplum örgütleri çok daha faydalı olacaktır.

Yunus Emre Vakfı Kanununun 4. Maddesinin (b) bendinde ise yönetim kurulunun nasıl oluşacağına yöneliktir.

(b) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, vakfın icra organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Yönetim Kurulunun tabii üyeleridir. Yönetim Kurulunun tabii üyeleri dışında, Mütevelli Heyet tarafından seçilen iki kişi üç yıl süre ile Yönetim Kurulu Üyeliğini yürütür.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Yönetim Kurulunun Başkanı; Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, başkan vekilidir. Yönetim Kurulu, Başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tam sayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla ayda en az bir defa toplanır. Yönetim Kurulu toplantılarına başkanın yokluğunda başkan vekili başkanlık eder, açıklaması yer almaktadır.

2007 yılında kuruluşu gerçekleştirilen vakfın mütevelli ve yönetiminde köklü değişikliğe gidilmesi hazırlanan kanun tasarısı ve tekliflerinin aceleci bir tavırla etraflıca düşünülmeyen yapıldığını gözler önüne sermektedir. Fonksiyonelliği açısından tekrar düşünülmeye gerektiğini belirtiyoruz.

Ayrıca Yunus Emre Vakfı Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının gerekçelerine bakıldığında yukarıda bahsettiğimiz aceleci ve baştan savmacı tavır rahatlıkla görülmektedir.

Genel Gerekçe:

Yunus Emre Vakfı, 5/52007 tarihli ve 5653 Sayılı Yunus Emre Vakfı Kanunu ile kurulmuştur. 5653 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde Mütevelli Heyet, (b) bendinde ise Yönetim Kurulu düzenlenmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığının edebiyat, tarih, sinema, müzik ve resim gibi sanat ve kültürün bütün alanlarını bünyesinde taşıması sebebiyle, yurtdışında kültürel diplomasi imkânlarını kullanarak Türkiye'yi, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak için faaliyet gösteren Yunus Emre Vakfının Mütevelli Heyet Başkanının Kültür ve Turizm Bakanı olmasının;

- Vakfın tek bir merkezden yönetilebilecek hale gelmesi ve karar alma süreçlerinin hızlanması
- Vakfın devletin dış politikalarıyla uyumlu hareket edebilmesinin sağlanması
- Vakfın doğrudan denetime açık hale gelmesi
- Kamu kurumlarıyla koordinasyon ve işbirliğinin kolaylaştırılması
- Vakfın yurtdışı faaliyet imkânlarının artırılması, hususları yönünden faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan vakfın karar alma ve uygulama süreçlerinin hızlandırılmasına yönelik olarak Mütevelli Heyet ve Yönetim kurulunun yapısında daha hızlı karar almalarına imkân sağlayacak şekilde değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Vakfın ifa etmekte olduğu görevler yurtdışı ile de bağlantılı olduğundan Vakıf tarafından yurtdışına gönderilen Vakıf personeline hizmet damgalı pasaport verilmesine yönelik bir düzenleme yapılmasının, Vakfın işleyişini kolaylaştıracak bir ihtiyaç olduğu değerlendirilmektedir.

Tasarı bu amaçla hazırlanmıştır.

Gerekçedeki maddeler incelendiğinde içerikle alakası olmadığı ve baştan savma olduğu görülmektedir.

- Vakfın devletin dış politikalarıyla uyumlu hareket edebilmesinin sağlanması
- Vakfın doğrudan denetime açık hale gelmesi
- Vakfın yurtdışı faaliyetlerinin artırılması şeklindedir.

Artık bu gibi kurumların aceleyle getirilip “göç yolda düzülür” mantığıyla oluşturulması yerine, dünyadaki örneklerinin çok iyi incelenmesi, bilimsel çalışmalardan faydalanılması ve geniş tecrübelerden yararlanılarak temelinin atılması gerekmektedir.

8.6.2017

Zühal Topcu
Ankara

Kamil Aydın
Erzurum

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**YUNUS EMRE VAKFI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 5/5/2007 tarihli ve 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyeleri dışında; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen beş kişi ve Türkiye Maarif Vakfı tarafından kendi mütevelli heyeti üyeleri arasından seçilen bir kişi üç yıl süreyle Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanı, Mütevelli Heyetin başkanı; Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, başkan vekilidir. Mütevelli Heyet, başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla yılda en az iki defa toplanır.

b) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, Vakfın icra organıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü ve Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Yönetim Kurulunun tabii üyeleridir. Yönetim Kurulunun tabii üyeleri dışında, Mütevelli Heyet tarafından seçilen iki kişi üç yıl süreyle Yönetim Kurulu üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Yönetim Kurulunun başkanı; Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, başkan vekilidir. Yönetim Kurulu, başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla ayda en az bir defa toplanır. Yönetim Kurulu toplantılarına başkanın yokluğunda başkan vekili başkanlık eder.”

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE
SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**YUNUS EMRE VAKFI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 5/5/2007 tarihli ve 5653 sayılı Yunus Emre Vakfı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Mütevelli Heyet: Mütevelli Heyet, Vakfın karar organıdır. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı ve Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı ile Yunus Emre Enstitüsü Başkanı heyetin tabii üyeleridir. Heyetin tabii üyeleri dışında; Cumhurbaşkanı tarafından seçilen dört kişi ve Türkiye Maarif Vakfı tarafından kendi mütevelli heyeti üyeleri arasından seçilen bir kişi üç yıl süreyle Mütevelli Heyet üyeliğini yürütür. Kültür ve Turizm Bakanı, Mütevelli Heyetin başkanı; Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, başkan vekilidir. Mütevelli Heyet, başkanın ya da başkan vekilinin daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla yılda en az iki defa toplanır.

b) Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu, Vakfın icra organıdır. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı, Türk İşbirliği ve Kalkınma Ajansı Başkanı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanı ve Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü Yönetim Kurulunun tabii üyeleridir. Ayrıca, üniversitelerin Türkçe dil öğretim merkezleri başkanları arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, eğitim, kültür ve sanat alanında faaliyette bulunan ve Bakanlar Kurulunca kamu yararına faaliyet gösterdiği kabul edilmiş dernek veya vergi muafiyeti tanınmış vakıfların üyeleri arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi, uluslararası ilişkiler, iletişim, kültür, sanat ve Türk dili alanında çalışmalarıyla tanınmış kişiler arasından Mütevelli Heyetin seçeceği bir kişi üç yıl süreyle Yönetim Kurulu üyeliğini yürütür. Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Yönetim Kurulu, başkanın daveti üzerine üye tamsayısının yarısından bir fazlasının katılımıyla ayda en az bir defa toplanır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2- 5653 sayılı Kanuna Dördüncü Bölüm başlığı altında aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yurtdışında görevlendirilen Vakıf personeli

EK MADDE 1- (1) Vakıf tarafından yurtdışında görevlendirilen Vakıf personeli, Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığının görevlendirme yazısını pasaport vermeye yetkili idareye ibraz etmek suretiyle 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi kapsamındaki Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderilenlere ya da dış memleketlerde vazifeye alınanlara tanınan haklardan faydalanır.”

MADDE 3- 5653 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Görevi sona eren üyeler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görev yapmakta olan Mütevelli Heyetin ve Yönetim Kurulunun seçimle görevlendirilen üyelerinin görevleri başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2- 5653 sayılı Kanuna Dördüncü Bölüm başlığı altında aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yurtdışında görevlendirilen Vakıf personeli

EK MADDE 1- (1) Vakıf tarafından yurtdışında görevlendirilen Vakıf personeli, Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığının görevlendirme yazısını pasaport vermeye yetkili idareye ibraz etmek suretiyle 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi kapsamındaki Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderilenlere ya da dış memleketlerde vazifeye alınanlara tanınan haklardan faydalanır.”

MADDE 3- 5653 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Görevi sona eren üyeler

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görev yapmakta olan Mütevelli Heyetin ve Yönetim Kurulunun seçimle görevlendirilen üyelerinin görevleri başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Müezzinoğlu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhaseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Soylu

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

TBMM Basımevi - 2017